

TÜRKİYE SAĞLIK ENSTİTÜLERİ BAŞKANLIĞI

TÜRKİYE KANSER ENSTİTÜSÜ

2025 YILI

6 AYLIK BİRİM FAALİYET RAPORU

1. GENEL BİLGİLER

Türkiye Kanser Enstitüsü Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı bünyesinde 19/11/2014 tarihli ve 6569 sayılı kanun ile kurulmuştur. Türkiye Kanser Enstitüsünün kuruluşu, yapılanması, görev ve yetkileri ile çalışma usul ve esasları 17/12/2016 tarihli 29921 sayılı resmî gazetede yayınlanan Türkiye Kanser Enstitüsü Yönetmeliği ile düzenlenmektedir.

1.1 Misyon ve Vizyon

Misyon

Bilimsel araştırmaya dayalı, yenilikçi teknik ve yöntemler geliştirerek ve kullanarak ülkemizde ve dünyada ciddi bir halk sağlığı sorununa dönüşen kanser hastalığının önlenmesi ve tedavisinde Türkiye'yi öncelikle kendi ihtiyaçlarını karşılayabilen konuma getirmek

Vizyon

Kanser ile mücadelede yenilikçi ve küresel çözümler üretebilen öncü bir organizasyon olmak

1.2. Hedefler

Türkiye Kanser Enstitüsü, kanser ile mücadelede Ar-Ge faaliyetlerini gerçekleştirmek ve desteklemek, araştırmacılara bilimsel ortam temin etmek, ulusal otoriteler, endüstri ve akademi ile ulusal/ uluslararası iş birlikleri kurarak bilimsel araştırmalar yapmak, Ulusal kanser mücadele planının geliştirilmesini desteklemek ve kanser ilişkili sağlık hizmetleri için politikalar geliştirilmesine katkı sağlamak hedefleriyle faaliyetlerini sürdürmektedir.

2. FAALİYETLER

Prof. Dr. Burak CİVELEK'in göreve başladığı Ocak 2025'ten itibaren akademi, özel sektör ve kamu temsilcileriyle 65'in üzerinde toplantı gerçekleştirilmiştir. Bu görüşmeler sonucunda birçok yeni proje ortaklığı geliştirilmiştir. Enstitümüz halihazırda Avrupa Projeleri de dahil 5 proje yürütmektedir. Ayrıca, preventif onkoloji, kişiselleştirilmiş tıp yaklaşımlarına hizmet eden kanser tarama, tanı ve tedaviye yönelik 10'dan fazla yeni proje üzerinde çalışmalarımız devam etmektedir.

Proje çalışmalarına ilaveten, enstitümüz tarafından kanser farkındalığının artırılması ve ileri düzey bilimsel kapasitenin geliştirilmesine yönelik eğitim ve etkinlikler Aziz Sancar Araştırma Merkezi ev sahipliğinde yürütülmektedir. Bu kapsamda Ulusal Kanser Haftası'nda halkımızın kanserle mücadelede bilinçlendirilmesi amacıyla "**Kanser Farkındalık Eğitimi**" düzenlenmiştir. TÜSEB personelinin, kurumda gerçekleştirilen kanserde genomik verilerin analiz ve yorumlanmasına yönelik biyoinformatik iş akışlarında genel bilgi sahibi olması amacıyla "**Genomik Germline/Somatik Biyoinformatik Analiz**" kursu gerçekleştirilmiştir. Türkiye'de immünoterapinin güncel durumunu, kamu-özel sektör iş birliğinin ve yerli üretimin önemine yönelik, klinisyenlerin, kamu kurumlarının temsilcilerinin ve ilaç sektörünün önde gelen firmalarının katılımıyla "**İmmünoterapi ve Türkiye Sempozyumu**" düzenlenmiştir.

Eğitim faaliyetlerinin yalnızca düzenleyicisi olarak değil, aynı zamanda katılımcısı da olan enstitümüz, ulusal ve uluslararası düzeyde gerçekleştirilen eğitimlere aktif olarak da katılım sağlamaktadır. Enstitümüz Ar-Ge uzmanları Avrupa Birliği'nin Ufuk Avrupa Programı çerçevesinde, özellikle Kanser Misyonu özelinde kapsamlı proje geliştirme ve yürütme eğitimlerine katılım sağlamıştır.

3. PROJELER

3.1. Preventif Onkolojiye Yönelik Kanser Farkındalık Projeleri

1. Proje Adı:	Sağlığın Koruyucuları
Amaç/Hedef	Proje, ortaokul ve lise düzeyindeki öğrencilerin erken yaşta sağlıklı yaşam alışkanlıkları geliştirmesini hedefleyen, bilimsel temellere dayalı ve toplum odaklı bir koruyucu sağlık eğitimi girişimidir. Proje kapsamında kanserden korunma konusunda eğitimler hazırlanacak ve bu eğitimler kapsamında pilot okullardaki öğrencilere bilgilendirici toplantılar yapılacaktır.
Gelinen Aşama	Mamak İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü ile görüşmeler tamamlanmıştır. Projenin bilimsel değerlendirmesi tamamlanmış olup, desteklenmesine karar verilmiştir.

3.2. Kanser Tarama ve Tanıya Yönelik Kit Geliştirme Projeleri

1. Proje Adı:	Yerli Herediter Kanser Paneli Geliştirilmesi
Amaç/Hedef	Türk popülasyonuna özgü genleri kapsayan yerli bir herediter kanser paneli geliştirilmesi, optimizasyon ve patent işlemlerinin ardından Türkiye genelinde tarama programları kapsamında aktif olarak kullanılması amaçlanmaktadır. Projede ön veri olarak panel tasarımları enstitümüz tarafından tamamlanmış ve 32 gen belirlenmiştir. Özel sektör iş birliği ile <i>ilk kit prototipinin</i> üretilmesi için çalışmalar/görüşmeler tamamlanmıştır.
Gelinen Aşama	Projenin bilimsel değerlendirmesi tamamlanmış olup, desteklenmesine karar verilmiştir.
2. Proje Adı:	Kanser Hastalarında FDA Onaylı Genomik Profillemeye Sonuçlarının Yerli NGS Kiti ile Karşılaştırılması ve Validasyonu
Amaç/Hedef	Kanser tanı ve tedavisinde kullanılan FDA onaylı genomik profillemeye panelleri ile, yeni geliştirilecek <i>yerli bir yeni nesil dizileme (NGS) tabanlı test kitinin</i> performansını karşılaştırmak ve doğrulamaktır. Özel sektör iş birliği ile ilk kit prototipinin üretilmesi için çalışmalar/görüşmeler yapılmaktadır.
Gelinen Aşama	Proje TBYS sistemine yüklenme aşamasındadır.
3. Proje Adı:	Kolorektal Kanser Erken Tanısı İçin Gaitaya Dayalı Çoklu Biyobelirteç Panelinin Geliştirilmesi
Amaç/Hedef	Proje ile kolorektal kanserin erken tanısına yönelik geliştirilecek gaitaya dayalı çoklu biyobelirteç paneliyle, toplum tabanlı tarama programlarının tanılabilirliğini artırmak amaçlanmaktadır.

	Mevcut tarama yöntemlerinin sınırlı duyarlılığı ve düşük katılım oranları göz önünde bulundurulduğunda, bu projenin geliştireceği non-invaziv, hassas ve tekrarlanabilir tarama modeli sayesinde, <i>kolon kanserinin erken tanısında yaygın olarak kullanılabilecek bir panel</i> geliştirilerek tedavi maliyetlerinin azaltılması ve yaşam kalitesinin artırılması hedeflenmektedir.
Gelenen Aşama	Proje yazım aşaması tamamlanmış olup, başkan oluru için hazırlıklar yapılmaktadır.
4. Proje Adı:	Yeni Nesil Servikal Tarama Cihazının Türkiye’de Servikal Kanser Taramasındaki Etkinliğinin Değerlendirilmesi
Amaç/Hedef	Özel sektör ortaklığı ile florasan ve reflektan spektroskopi teknolojilerini birleştiren bir servikal tarama cihazının servikal tanısı performansını değerlendirmeyi amaçlamaktadır.
Gelenen Aşama	Proje yazım aşamasındadır.
5. Proje Adı:	CTC İzolasyon ve Karakterizasyon Teknolojisinin Klinik Faydasının Akciğer, Kolorektal ve Meme Kanseri Hastalarında Gösterilmesi
Amaç/Hedef	Analitik ve klinik performans değerleri valide edilmiş olan, dolaşımdaki tümör hücrelerinin (CTC) izolasyon ve karakterizasyon sisteminin küçük hücreli dışı akciğer, meme ve kolorektal kanser hastalarında klinik faydasının gösterilmesi amaçlanmaktadır. Belirli hasta gruplarında uzun vadeli takipli çalışma yapılarak, CTC’nin kanserde prognozu, tedavi başarısını veya hedefli tedavi seçeneklerini değerlendirmede etkili bir biyobelirteç olup olmadığının klinik verilerle desteklenmesi hedeflenmektedir.
Gelenen Aşama	Proje yazım aşamasındadır.

3.3. Kanser Genom Projeleri

1. Proje Adı:	Türkiye’de Meme Kanseri Hastalarında Multi-Omik Analizler
Amaç/Hedef	Kanser hastalarında kişisel tıp yaklaşım modellerinin oluşturulması ve hastaya ait <i>tüm genom/tüm ekzom, transkriptom, lipidom, metabolom ve epigenom</i> gibi multi-omik verilerin klinik veriler ile değerlendirilmesi hedeflenmektedir. Bu çalışma, Ulusal Genom ve Biyoinformatik Projesi kapsamında Türkiye’deki meme kanseri tanılı hastaların farklı biyolojik materyallerinde (periferik kan, tümör doku ve normal doku) multi-omik düzeyde meme kanserinin biyolojik ve moleküler özelliklerinin daha iyi anlaşılması, hastalığın erken teşhisinin sağlanması ve tedavi yaklaşımlarının kişiselleştirilmesine katkı sağlanması amacıyla yapılmaktadır. Şu ana kadar 140 hasta toplanmış olup dizilemeleri devam etmektedir.
Gelenen Aşama	Toplanan örnekler, hem Ulusal Genom Projesi kapsamına alınacak hem de ileri multiomik analizlerin (lipidom, metabolom ve epigenom) yapılacağı ikinci bir çalışma kapsamında değerlendirilecektir. Multi-omik analizleri

	tamamlayabilmek için ayrı bir proje olarak başvurusu yapılmış, bilimsel değerlendirmesi tamamlanmış ve desteklenmesine karar verilmiştir.
2. Proje Adı:	Türkiye'de Kolon ve Mide Kanseri Hastalarında Genomik/Transkriptomik Analizler
Amaç/Hedef	Kanser Genom Projesi kapsamında Türk popülasyonundaki kolon ve mide kanseri vakalarını genomik düzeyde anlamlandırmak ve kişisel tıp çalışmalarına katkı sağlamak amaçlanmaktadır.
Gelinen Aşama	Çalışmanın, ayrı bir proje olarak başvurusu yapılmamıştır. <i>Ulusal Genom Projesi kapsamında gerçekleştirilmektedir.</i> Gelinen aşamada, toplam 90 kolon/mide hastası toplanmış olup dizileme çalışmaları devam etmektedir.
3. Proje Adı:	Hematolojik Malignitelerde Genomik Analizler
Amaç/Hedef	Ulusal Genom Projesi kapsamına dahil edilmesi amacıyla hematolojik maligniteye sahip hastalardan örnek toplanmasına yönelik çalışmalar yapılmaktadır.
Gelinen Aşama	Çalışmanın, ayrı bir proje olarak başvurusu yapılmamıştır. <i>Ulusal Genom Projesi kapsamında gerçekleştirilmektedir.</i>
4. Proje Adı:	Mesane Kanseri Tedavisinde Kişisel Tıp Yaklaşımı: Genomik/Transkriptomik Analizler ve Tümör Modelleme
Amaç/Hedef	Amacı, mesane kanserlerinde genomik ve transkriptomik analizler ile mutasyon imzalarını belirleyip tümör mutasyon yüklerinin klinikteki rolünü araştırmaktır. Projemizde tüm genom dizileme çalışmaları tamamlanmış, biyoinformatik analizleri yapılmaktadır.
Gelinen Aşama	Proje son dönemindedir.

3.4. Temel Ar-Ge Projeleri

1. Proje Adı:	mRNA Temelli Kanser Aşılarına Özgü Yeni Nesil Neoantijen Keşif Platformu Geliştirme
Amaç/Hedef	Kanser hücrelerinde ortaya çıkan neo-antijenleri hedefleyen mRNA temelli kanser aşılarının geliştirilmesine yönelik yeni nesil biyoenformatik algoritmalar tasarlamak ve bu sayede güvenilir biyobelirteçler ile hedeflenebilir neo-antijenlerin belirlenmesini sağlamaktır. Bu algoritmalar, kanser ve normal doku genomlarının analizine dayalı olarak, HLA tipleme ve MHC-peptid etkileşim öngörülerini yapacak şekilde geliştirilecektir. Amaç, ileri preklinik çalışmalara altyapı oluşturacak bir neo-antijen keşif platformu oluşturmaktır.
Gelinen Aşama	Projenin bilimsel değerlendirmesi tamamlanmış olup, TÜSEB çağrı hedef ve amaçlarına uygun görülerek desteklenmesine karar verilmiştir.

2. Proje Adı:	Hasta Kökenli Primer Kolorektal Kanser Organoidlerinin Oluşturulması, Genomik Profillemesi ve İlaç Yanıtı Analizleri
Amaç/Hedef	Proje ile Türkiye'nin ilk primer kolorektal kanser organoid biyobankası oluşturulması hedeflenmektedir. Karakterize edilerek saklanan organoidler ile FDA onaylı ve deneme aşamasındaki kanser ilaçları ile ilaç duyarlılık analizleri gerçekleştirilecektir. Proje çıktıları, kanser tedavisinde biyoteknolojik ürünlerin geliştirilmesi, test edilmesi ve validasyonu açısından ticarileşme potansiyeli taşıyacak ve klinisyenlere, hastaların tedaviye yanıtını öngörmede yardımcı bir karar destek sistemi sağlamasını kolaylaştıracaktır. Özellikle <i>organoid biyobankası</i> ve <i>ilaç tarama platformu</i> , kamu, özel sektör ve akademi iş birliklerine zemin oluşturabilecek stratejik araştırma ürünleri olarak değerlendirilecektir.
Gelenen Aşama	TÜSEB çağrı hedef ve amaçlarına uygun görülerek gerekli başkanlık oluru verilmiştir. Proje TBYS sistemine yüklenme aşamasındadır.
3. Proje Adı:	Kanser Tedavisine Yönelik Nanobody İlaç Konjüge Sistemlerinin Yerli Üretilmesi
Amaç/Hedef	Proje ile geleneksel antikor-ilaç konjugatlarına (ADC) kıyasla daha yüksek etkinlik, güvenlik ve stabilite sunan nanobody-ilaç konjugatlarının (NDC) geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Proje ile kanser pazarında büyük bir yer kaplayan ve hastaların yaşam kalitesini artıran immünoterapi yöntemi olan ilaç bağlı nanobody ürünü olarak "ilaç konjüge nektin-4 nanobody" NDC sisteminin yerli olarak geliştirilmesi hedeflenmektedir.
Gelenen Aşama	Proje yazım aşamasındadır.

3.5. Dış Paydaşlarla Gerçekleştirilecek Projeler

1. Proje Adı:	Yerli Real Time Kit Geliştirilmesi
Amaç/Hedef	Özel sektör ortaklığı ile kansere özgü, dışa bağımlı olmayan yeni ve yerli bir <i>Real-time PCR tanı kiti</i> geliştirilmesi hedeflenmektedir.
Gelenen Aşama	Proje yazım aşamasındadır.
2. Proje Adı:	Kanserde Giyilebilir Elektrik Alan Uygulaması
Amaç/Hedef	Kanser hücrelerini yok etmek için elektrik alan kullanan, geleneksel kanser tedavilerine dirençli olan tümörler dahil olmak üzere çeşitli kanser türlerinde tamamlayıcı bir yöntem olarak kullanılabilen <i>giyilebilir teknoloji ürünlerinin</i> geliştirilmesini amaçlamaktadır.
Gelenen Aşama	Proje yazım aşamasındadır.
3. Proje Adı:	Yerli Monoklonal Biyobenzer Antikor Üretimi
Amaç/Hedef	Yerli ilaç sanayi iş birliğiyle Pembrolizumab, Nivolumab gibi immünoterapi biyobenzerlerinin Türkiye'de üretimi amaçlanmaktadır.
Gelenen Aşama	Görüşmeler devam etmektedir.

3.6. Avrupa Birliği Projeleri

1. Proje Adı:	ECHoS (Establishing of Cancer Mission Hubs: Networks and Synergies)
Amaç/Hedef	Ufuk Avrupa Programı Kanser Misyonu kapsamında yürütölen ECHoS projesinin amacı, Avrupa birliği ve Asosiye ölkelerde ulusal kanser misyon merkezlerinin kurulmasıdır. Projenin genel hedefleri Ulusal kanser misyon merkezlerinin kurulmasını teşvik etmek, Avrupa’da kanser misyonuna destek sağlamak için bir ađ kurmak, kanser misyonunun uygulanmasında farklı paydaşlarla iş birlikleri kurarak sinerjiler oluşturmak ve sürdürülebilir iş planı geliştirerek Ulusal Kanser Misyon Merkezlerinin Avrupa Ağı için bir temel oluşturmaktır. TÜSEB, Türkiye Kanser Enstitüsü’nün proje ortağı olduğu proje 6 iş paketinden oluşmakta; TÜSEB tüm iş paketlerinde aktif olarak yer almaktadır.
Gelenen Aşama	Proje devam etmektedir.
2. Proje Adı:	Euonqol - Quality of Life in Oncology: Measuring What Matters for Cancer Patients and Survivors in Europe
Amaç/Hedef	Proje Avrupa Birliği (Ufuk Avrupa) tarafından desteklenmektedir. Avrupa Birliği üyesi ve Asosiye ölkeleri içeren 45 merkezin katıldığı prospektif bir çalışma özelliğindedir. Bu çalışma, hasta tarafından bildirilen sonuç ölçümleri aracılığıyla onkoloji bakımının sürekliliği boyunca kanser hastalarının yaşam kalitesini (QoL) değerlendirmek için tasarlanmış 3 anketten (EUonQoL) oluşan dijital bir yöntem geliştirmeyi, yöntemin geçerliliğini ve güvenilirliğini test etmeyi amaçlayan kapsamlı bir projenin parçasıdır. Projenin sekonder amacı; yöntemin kabul edilebilirliğini, hastanın anket doldurma sırasındaki yükü de dahil olmak üzere reddetme nedenlerini değerlendirmek, yöntemin bilgisayara uyarlanabilir test versiyonunu doğrulamak, farklı Avrupa ölkeleri genelinde hastaların yaşam kalitelerine ilişkin ön tahminler sağlamaktır. Ayrıca çalışma örneğindeki farklı alt gruplar, ölkeler ve sağlık sistemleri arasındaki QoL farklılıklarını analiz etmek, kanser hastaları ve hayatta kalanların QoL’i ile potansiyel olarak ilişkili klinik ve sosyodemografik faktörleri araştırmaktır. Toplamda 4500 hastanın çalışmaya katılımı hedeflenmektedir. Her merkez 100 hastaya anket çalışması uygulamaktadır.
Gelenen Aşama	Çalışma İstanbul Medeniyet Üniversitesi, Göztepe Prof. Dr. Süleyman Yalçın Şehir Hastanesi bünyesinde yürütölmüşür. Aktif tedavide olan, tedavisi tamamlanmış, izlem sürecinde bulunan ve palyatif bakımda olan toplam 100 hasta ile anket çalışmaları başarıyla tamamlanmıştır. Temel sosyo-demografik ve klinik veriler, özel bir eCRF (tablet üzerinde) aracılığıyla toplanmıştır.